

NYT FRA BESTYRELSEN

Af Ole Juul Lund
formand for Engelsklærerforeningen
for Gymnasiet og HF

Obligatorisk engelsk A-niveau på stx?

Gymnasireformen har gjort engelsk B-niveau obligatorisk på stx. Dette var også tilfældet før. I den gamle gymnasieordning, som afvikles ved sommereksamen 2007, blev der som bekendt skelnet mellem sproglig og matematisk linie med skriftlig eksamen på førstnævnte. Begge niveauer blev afsluttet efter 2.g, men det var muligt at tage højniveau (A-niveau) på begge linier. Højniveau var populært – omkring 50-75 % af alle sproglige og omkring 1/3 af alle matematikere valgte engelsk på højt niveau.

Nu er engelsk på mindst B-niveau med en skriftlig eksamen obligatorisk. Der var klar politisk enighed om at engelsk skulle opgraderes, da det er svært at komme uden om faget i et videre uddannelsesforløb efter gymnasiet. Engelsk blev i den sammenhæng betegnet som et af profilfagene på stx, og der er således en klar signalværdi i, at engelsk er et obligatorisk fag, som er en del af det samlede 3-årige uddannelsesforløb.

En anden vigtig faktor for at gøre faget på stx 3-årigt var muligheden for, at faget kunne indgå i samarbejde med andre fag. Fagsamarbejdet er som bekendt en af grundstenene i gymnasireformen, både gennem oprettelsen af Almen Studieforbereelse som et gennemgående omdrejningspunkt for fagsamarbejdet gennem alle tre år og ved etableringen af studieretninger med fag, der gennem det samlede forløb har en særlig forpligtelse til et samarbejde.

Muligheden for A-niveau eksisterer for alle elever, enten i form af at vælge faget i en studieretning fra første dag eller som valgfag i 3.g, hvis faget ikke indgår i en studieretning. Den enkelte skole er imidlertid ikke forpligtet til at oprette engelsk A som valgfag.

Timetallet er på B-niveau 210 timer på 3 år med 125 timer ekstra, hvis faget vælges på A-niveau. Mange tilbagemeldinger fra kolleger lyder på, at timetallet på B-niveau er for lavt, når faget skal planlægges over tre år. I en sammenligning med den gamle ordning ses det, at B-niveauet har nogenlunde det samme timetal som før. Den afgørende faktor er imidlertid, at der ved et 3-årigt forløb læses færre timer på ugebasis. Endvidere skal det erindres, at der af timetallet på 210 timer skal fratrækkes 10 % til Almen Studieforbereelse. Det samlede timetal til faget er således ca. 190 timer.

En diskussion for sig selv er elevtiden. Der gives minimum 50 timer på Engelsk B, og 110 timer på Engelsk A er, hvad bekendtgørelsen foreskriver. Igen kan sammenlignes med det andet store profilbærende fag på stx, matematik. Her er elevtiden på B-niveau mindst 100 timer, mens der for Matematik A er afsat mindst 160 timer. En anden sammenligning kan gå på, at der til fag med skriftlig års karakter uden skriftlig eksamen afsættes mindst 40 timer. Hvad er det der gør, at 10 timer mere i elevtid kan gøre eleverne i stand til at gå til skriftlig eksamen?

Jubilæumskonference i Odense d. 7. december 2007

Engelsklærerforeningen for Gymnasiet og HF blev stiftet i 1928, og foreningen har således 80-års jubilæum næste år. I 1947 udkom det første nummer af Meddelelser fra Engelsklærerforeningen, det der senere blev til Anglo Files. Bladet kan altså fejre 60 år i år.

Der er således al mulig grund til at afholde en jubilæumskonference, der ser på fagets udvikling i de gymnasiale uddannelser og lave en status for faget i en brydningstid, hvor engelsk er blevet det globale sprog, og hvor det er obligatorisk på mindst B-niveau med skriftlig dimension på alle fire gymnasiale uddannelser.

Engelsklærerforeningen inviterer derfor til en heldagskonference fredag d. 7. december 2007 på Syddansk Universitet i Odense.

Der vil være en nærmere beskrivelse af konferencen i næste nummer af Anglo Files i september med oplysninger om emner, talere og tilmelding. Oplysningerne vil løbende blive lagt på hjemmesiden, www.engelskforeningen.dk, i løbet af sommeren.

▶▶▶ Futurum ◀◀◀

Web: www.futurumbooks.com

(or: www.futurum.dk)

Mail: orders@futurum.dk

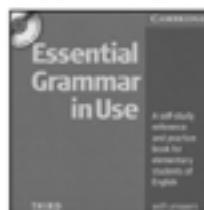
Phone: (+45)70202223

Exciting new edition with a CD-Rom that is both an ordinary dictionary and a complete synonyms dictionary!

Ask for a demo!

Also in Futurum News 20:

Don't forget our 65 Kroner Offers:
Great Novels, Plays and Poetry from Longman
Just kr. 65,00 ex. moms (minus discount)!

Recent e-mail newsletters:

Futurum News 20 (Language and Business)

Futurum News 21 (Background Books/Films)

Mail: futurum@futurum.dk to subscribe

Der kan opstilles 3 forslag til, hvorledes engelsk vil kunne markere sig stærkere som profilfag på stx.

1. Den første mulighed er undervisningsfri perioder for faget i løbet af det 3-årige forløb. Der er stor fagtrængsel i 1.g, både i grundforløbet og 2. semester. Dette er en løsning, som ikke kræver ændringer i bekendtgørelsen, idet det ligger den enkelte skole frit for at vælge, hvorledes den samlede undervisningstid i fagene skal fordeles. En sådan løsning rejser dog spørgsmålet om, hvorvidt løsningen er pædagogisk holdbar – kan eleverne undvære et fag i en kortere eller længere periode? Det kan imidlertid argumenteres, at engelsk nok kan klare sådanne undervisningsfri perioder bedre end andre sprogfag, da faget har været obligatorisk for eleverne siden 3. skoleår.
2. Engelsk B afsluttes efter 2.g – med et samlet timetal på 210 timer fordelt over 4 semestre. Denne løsning vil give flere ugentlige timer med en sammenhængende kompetenceudvikling til følge – for nu at blive i Undervisningsministeriets jargon. Omvendt vil engelsk for mange elever ikke kunne indgå i Almen Studieforbereelse i 3.g – tidspunktet hvor der måske vil være mulighed for at hæve sig rigtig højt taksonomisk og abstraktionsmæssigt. Hvis engelsk B-niveau afsluttes efter 2.g, vil det strukturelt være at ligestille med et andet af de profilbærende fag på stx, matematik. I den forbindelse skal der dog så erindres om, at matematik B har et samlet timetal på 250 timer og 375 timer på A-niveau – altså en klar favorisering af dette fag på bekostning af andre B- og A-niveaufag.
3. Engelsk A som obligatorisk fag for alle elever på stx. Et obligatorisk A-niveau på stx vil strukturelt betyde, at timetallet til uddannelses-tid vil være 335 timer, og at elevtiden vil være 110 timer inden fradrag til Almen Studieforbereelse. I det følgende vil konsekvenserne af etableringen af et obligatorisk engelsk A-niveau blive gennemgået.

Timetalsmæssigt vil omfanget være større end de to andre obligatoriske A-niveaufag, Dansk A (260 timer) og Historie A (190 timer), og

større end andre A-niveaufag (325 timer), men mindre end Matematik A (375 timer). Det bør overvejes, om forholdet mellem fagene er rimeligt, og endvidere om forøgelsen af den samlede uddannelses-tid for det 3-årige stx med 125 timer til mindst 2620 timer bør resultere i justering af timetallet i andre fag. Dette er ikke en diskussion, som kan foretages af det enkelte fag alene, men må bero på en afvejning af forholdet mellem fagene set i forhold til den samlede uddannelse.

Etableringen af et obligatorisk Engelsk A-niveau afføder en diskussion af fagets indhold, hvor fokus er på, hvor fagets kerne skal ligge. På de nuværende A- og B-niveauer er engelsk beskrevet som et færdighedsfag, et vidensfag og et kulturfag, hvilket der nok ikke bør rokkes ved. Et obligatorisk A-niveau bør føre til en indholds- og dannelsesdiskussion, hvor omdrejningspunktet er vægtningen af fagets sproglige og alment kulturelle side over for den litterære side.

Den litterære toning med litteraturhistorie og obligatorisk læsning af Shakespeare vil

på et obligatorisk A-niveau blive sat under pres. Spørgsmålet er nemlig, om engelskfaget først og fremmest skal være et litterært orienteret fag? Er det hvad de fleste studenter vil have brug for, når de skal fortsætte på en videregående uddannelse? Eller er det i første omgang de sproglige og kulturelle kompetencer, som studenterne vil have brug for i en verden, hvor det at kunne formulere sig mundtligt og skriftligt i et passende register ikke vil få mindre betydning fremover?

Et andet spørgsmål vil være, om Engelsk A skal indgå i en studieretning eller være et obligatorisk fag, som ligger uden for studieretningerne på samme måde som dansk og historie. I de nuværende studieretninger kan faget markere sig med sin egen kerne i samspil med det andet overordnede studieretningsfag. Det er paradoksalt, at Engelsk A som valgfag kan markere sin faglige kerne endnu stærkere, idet samarbejdsmulighederne med andre fag i Almen Studieforbereelse vil være minimale på grund af praktiske forhold.

Der vil være studieretninger, hvor engelsk ikke er et naturligt valg. Derfor kan man forestille sig to former for Engelsk A, hvor det ene er tonet efter den studieretning faget indgår i som studieretningsfag. Her kan faget udfolde de elementer af kernestoffet, som er naturlige i samarbejdet med det andet overordnede studieretningsfag.

Det andet Engelsk A vil være at finde i studieretninger, hvor engelsk ikke naturligt indgår som studieretningsfag. Her vil faget være en aktiv medspiller i det faglige samarbejde, som centrerer sig om Almen Studieforbereelse.

Valget skal altså træffes om, hvorvidt Engelsk A skal være obligatorisk for alle uden for studieretningerne, eller om det i nogle fagkombinationer kan være et studieretningsfag med en særlig kerne, der beforder det faglige samarbejde.

Efter Engelsklærerforeningens opfattelse er det største problem faget står med i den nuværende gymnasieordning imidlertid ikke på nogen måde et spørgsmål om, hvorvidt faget skal være obligatorisk på A-niveau. Det er mange gange vigtigere at få løst de strukturelle problemer, vi oplever nu. Det vil sige: Det relativt ringe ugentlige timetal på det 3-årige B-niveau og den lille elevtid. Desuden viser det sig, at det såkaldte parallelitetsproblem vedrørende opgradering fra

B til A i 3g vil betyde et meget splittet forløb til skade for elevernes kompetenceudvikling.

Hvis de strukturelle problemer bliver løst, vil man få et mere effektivt og synligt Engelsk B-niveau, som vil spille en større rolle i elevernes bevidsthed. Med det nuværende B-niveau gøres dette nemmest ved at lade B-niveauet slutte efter 2g. Det vil formodentlig betyde, at det engelskfaglige niveau vil stige, og efter Engelsklærerforeningens opfattelse vil det i de fleste tilfælde give studenterne et rimeligt niveau i forhold til videregående uddannelse. Ulemperne er som ovenfor beskrevet den manglende mulighed for at indgå i forløb i Almen Studieforbereelse i 3.g.

Der er dog efter Engelsklærerforeningens opfattelse for så vidt intet i vejen for at gøre engelsk til et obligatorisk A-niveau fag. Men det må ske under hensyntagen til især tre forhold:

- Fagets 3 "dimensioner" må afstemmes yderligere i forhold til hinanden, sådan at balancen i fagets forskellige aspekter bevares. Det vil være uheldigt med 2 forskellige A-niveauer, hvilket efter vores opfattelse heller ikke er nødvendigt såfremt frihedsgraderne i læreplanerne bevares. Det vil nemlig gøre det muligt at tone A-niveauet mod f.eks. en mere litterær/kunstnerisk profil som studieretningsfag i en sproglig studieretning, eller tone det mere i retning af en samfundsfaglig/kulturel profil i en samfundsfaglige eller mediastudieretning. I en matematisk-naturvidenskabelig studieretning vil en sådan toning også være mulig.
- De praktiske og tekniske problemer som er skitseret ovenfor må løses, sådan at balancen i den samlede uddannelse bevares.
- Der bør være en afvejning af fordele og ulemper ved at alle elever på stx føres frem til et A-niveau. Mange elever vælger stx og studieretning ud fra et ønske om at fordybe sig i et eller to fag, og i modellen med Engelsk A får de alt efter temperament et ekstra A-niveau forærende eller et ikke ønsket A-niveau at trækkes med.

Engelsk står således ved en interessant skillevej, hvis der skal ændres ved den nuværende struktur, hvilket der blandt engelsklærere kan være stor enighed om, at der bør gøres.

Tilbagemelding fra møder på forårets kurser 2007

Bestyrelsen for Engelsklærerforeningen for Gymnasiet og HF

Diskussionen om reformerne på stx og hf har udfoldet sig flere steder, først og fremmest på skolerne i engelskfaggruppen og på Skolekom-konferencen, hvilket har resulteret i flere indlæg i Anglo Files og henvendelser til bestyrelsen for Engelsklærerforeningen. Bestyrelsen har fra starten af reformen skrevet til og talt med Undervisningsministeriet, undervisningsministeren, følgegruppen og ikke mindst fagkonsulenten og har løbende viderebragt essensen af kollegernes henvendelser til de samme instanser.

Bestyrelsen besluttede i efteråret 2006, at der ved forårets kurser i 2007 skulle være en repræsentant fra bestyrelsen til stede, der sammen med kursusedtagerne kunne diskutere reformerne og deres betydning for engelsk - tilrettelæggelsen og den konkrete undervisning. Dette var for at få flere nuancer på reaktionerne og det rent konkrete arbejde med reformerne.

En sammenfatning af de diskuterede punkter på moderne ser ud som følgende:

En af de store knaster i reformerne har været B-niveauet, først og fremmest på stx. Dette niveau samlede timetal over tre år (konfrontationstimer) har i stor grad opvejet glæden over at se engelsk være obligatorisk i alle 3 år. Der har for det samlede B-niveau været afsat 210 timer, hvilket i gennemsnit giver 1,8 timer af 60 minutter ugen med 40 undervisningsuger - og så er timerne til Almen Studieforbereelse ikke trukket fra. Mange har med rette spurgt sig selv, om der er nogen mening i denne såkaldte opgradering af faget til at være treårigt i et lærings-, kompetence- og dannelsesperspektiv.

Elevtiden til skriftligt arbejde på B-niveau på både hf og stx er i bekendtgørelsen sat til 50 timer, og mange udregninger når frem til, at dette ikke resulterer i mange besvarelser, som kan kvalificere til en ordentlig forberedelse til de krav, der stilles ved skriftlig eksamen, hvor nye opgavetyper sigter på et bredere spektrum og genrer og en større sprogbekendthed end i de

gamle opgaver på obligatorisk niveau og hf tilvalgsfag. Under den gamle ordning var der et krav om 15 store opgaver og 29 små opgaver. En konservativ omregning til moderne elevtid giver 100 elevtimer. Altså er der tale om en reduktion på over 100%!

Mange kolleger arbejder med en omlægning af det skriftlige arbejde, således at der i timerne er lagt en større skriftlig dimension ind end tidligere. Dette projekt besværliggøres imidlertid af de få timer, der er til rådighed, for hvorledes får man så nået de øvrige faglige mål?

A-niveauet på stx skal for valgfagets vedkommende lægges parallelt med timerne på B-niveauet i 3.g med den følge, at der vil blive afholdt mange timer i faget (1-2 timer på B-niveau og 4 timer á 60 minutter på A-niveau, omkring 6-7 ugentlige timer i engelsk) og besvares et stort antal skriftlige opgaver, mere end 1 opgave pr. uge. Det første med de mange timer kan selvfølgelig betragtes som en landvinding i forhold til et ønske om, at eleverne skal have så mange timer og dermed så stor en sproglig kompetence som muligt; men samtidig må det indses, at det vil være svært for A- og B-niveaulærere at koordinere en faglig, kompetencemæssig progression, som der lægges op til i læreplanerne. Især i tilfælde hvor elever fra flere B-niveauhold samles på ét opgraderingshold vil koordineringen blive vanskelig at gennemføre i praksis.

Som udgangspunkt er den første indvending mod både B- og A-niveauet således af organisatorisk karakter. Ordningen medfører en øget tidsramme til planlægning og koordinering for de involverede lærere. Flere nævner derfor det øgede arbejdspress for både lærere og elever. Det øgede arbejdspress for eleverne bliver måske samlet set ikke større, men pessimistisk set vil de måske ikke opleve en sammenhæng i faget det sidste år.

Mange lærere udtrykker bekymring over, hvorledes det 3. år for elever med engelsk valgfag A skal tilrettelægges, således at det giver me-

ning i forhold til en samlet styrkelse af elevernes færdigheder og kompetencer i faget.

Et andet diskussionspunkt er engelskfagets rolle i Almen Sprogforståelse og Almen Studieforbereelse, hvor mange har givet udtryk for en bekymring for, at engelsk ofte kommer til at fungere som et redskabsfag i mange AT-forløb. Er dette tilfældet, og i givet fald hvad kan der gøres for at modvirke en sådan udvikling?

Der har været arbejdet meget med de vejledende eksamensopgaver, og flere konkrete punkter i eksamensopgaverne findes uheldige, f.eks. er der forvirring over terminologien i opgaveformuleringerne. Som eksempel nævnes blandt andet en begrebsforvirring over forskellen på en "account" og et "summary".

Der er en kritik af, at der på B-niveau ikke skal skrives en samlet besvarelse, hvis der vælges at besvare opgaverne inden for ikke-fiktive tekster. Andre kolleger har dog også udtrykt tilfredshed med denne opgave.

På A-niveau er der en usikkerhed over, hvor meget der kan forventes af eleverne i forhold til delprøve 1, der omhandler en sproglig

redegørelse for emner inden for områder som for eksempel stilniveau og kohæsjon.

Generelt er der en bekymring over, om det er muligt at opfylde de faglige mål som de er beskrevet i læreplanerne. Generelt er der endvidere en bekymring over, at de faglige mål som de afspejles i eksamensopgaverne skyder over målet i forhold til den undervisning, som eleverne vil kunne få inden for de givne timerammer.

Studieretningsprojektet og den større skriftlige opgave på hf har et krav om, at det skal indeholde et resume på engelsk, som skal indgå i den samlede bedømmelse. Resumeet skal ikke nødvendigvis bedømmes af en engelsklærer, hvilket er betænkeligt i forhold til det faktum, at det også skal bedømmes på det sproglige indhold. Det handler om en sikring af elevernes retsstilling.

Nogle af disse forbehold er blevet nævnt over for følgegruppen, Undervisningsministeriet og Fagligt Forum tidligere; men vægten af indvendingerne vil være større, når de er resultatet af en lodning af den generelle stemning hos engelsklærerne over hele landet.

I Atheneum finder du litteratur til gymnasiet:

- Håndbogsbibliotek
- Projektarbejde
- Klassesæt m.m.

På vores hjemmeside www.atheneum.dk findes fortegnelser i pdf format over lagervarer modtaget i 2006-2007. Derudover har vi et stort udvalg i relevant litteratur for gymnasiet og lignende uddannelser.

Atheneum International Boghandel A/S

Nørregade 6, 1165 København K

Ved 'Vor Frue Kirke'

Tlf. 33 12 69 70 Fax: 33 14 69 33

E-mail: books@atheneum.dk

www.atheneum.dk